

7.1.1 Signaalkleding wegwerkers

Signaalkleding bij wegwerkzaamheden moet voldoen aan NEN-EN-ISO 20471 (2013) [C 02] en NEN-EN-ISO 20471 A1 (2016) [C 02]. Deze norm geeft minimale veiligheidsnormen voor de verschillende soorten signaalkleding. Rijkswaterstaat heeft ten aanzien van uniformiteit en kwaliteit van signaalkleding aanvullende eisen opgesteld en vastgelegd in de 'Richtlijnen en Specificaties voor veiligheidskleding bij Wegwerkzaamheden' (december 2019) [D 14]. Deze aanvullende eisen betreffen de toe te passen klasse, de achtergrondkleur en de figuratie en kleur van de retroreflecterende markering. Onderstaande eisen voor signaalkleding zijn ontleend aan NEN-EN-ISO 20471 (2013) en NEN-EN-ISO 20471 A1 (2016) en de aanvullende eisen van Rijkswaterstaat.

In de NEN-EN-ISO 20471 (2013) en NEN-EN-ISO 20471 A1 (2016) zijn de eisen beschreven waaraan de signaalkleding minimaal moet voldoen wat betreft kleur en retroreflecterende markering. Ook zijn er bepalingen opgenomen over het aanbrengen van vignetten en logo's, verkleuring, veroudering, wasbaarheid, temperatuurinvloeden, flexibiliteit en droging. Er wordt onderscheid gemaakt in drie klassen, te weten:

- klasse 1 = tuigjes (deze worden niet in Nederland toegepast);
- klasse 2 = hesjes;
- klasse 3 = jassen, pakken en overalls.

Daarnaast zijn de eisen aan de kleurstelling van de signaalkleding aangepast naar enkel gebruik van de fluorescerende oranje-rode kleur. Voor nieuwe en bestaande signaalkleding gelden de volgende overgangstermijnen:

- nieuwe signaalkleding moet vanaf 1 januari 2021 worden uitgevoerd in de voorgeschreven fluorescerende oranje-rode kleur;
- signaalkleding in een andere kleur dan de voorgeschreven fluorescerende oranje-rode kleur mag vanaf 1 januari 2026 niet meer worden gebruikt bij wegwerkzaamheden.

Functie-eisen voor signaalkleding

Eis-ID	Eistitel	Eistekst	Toelichting
SKL-11-	01 Zichtbaarheid en herkenbaarheid bij daglicht	Signaalkleding maakt wegwerkers bij daglicht zichtbaar en herkenbaar voor de weggebruikers.	
SKL-11-	02 Zichtbaarheid en herkenbaarheid bij duisternis	Signaalkleding maakt wegwerkers bij duisternis en andere zichtbeperkende omstandigheden zichtbaar en herkenbaar voor de weggebruikers.	
SKL-11-	03 Zichtbaarheid en herkenbaarheid in het werkvak	Signaalkleding maakt wegwerkers in het werkvak zichtbaar en herkenbaar voor collega-wegwerkers.	
SKL-11-	04 Herkenbaarheid functie van de wegwerker	Signaalkleding wordt zodanig uitgevoerd dat de onderscheiden functies van wegwerkers voor de	Deze eis heeft betrekking op het onderscheid dat gemaakt wordt voor wegininspecteurs en verkeersregelaars. Deze hebben een verkeersregelende functie en

Functie-eisen voor signaalkleding			
Eis-ID	Eistitel	Eistekst	Toelichting
		weggebruiker herkenbaar zijn.	onderscheiden zich daarmee van andere wegwerkers. Voor het uitoefenen van de verkeersregelende functie is het van belang dat weggebruikers deze ook als zodanig herkennen.

Signaalkleding conform aanvullende eisen Rijkswaterstaat

Uit oogpunt van uniformiteit, herkenbaarheid en veiligheid heeft Rijkswaterstaat aanvullende eisen gesteld aan de signaalkleding bij wegwerkzaamheden. Rijkswaterstaat schrijft fluorescerend oranje-rood voor als basiskleur van de signaalkleding. Deze kleur past goed in de totale context van de kleuren voor wegbebakening en zorgt voor een herkenbaar onderscheid met de signaalkleding die bij andere werkzaamheden op rijkswegen wordt gedragen, zoals bij de afhandeling van incidenten en calamiteiten. De retroreflecterende markering bestaat uit een samenstel van twee horizontale en twee verticale retroreflecterende banden op het bovenlichaam (globaal de vorm van een Romeinse II). De figuratie loopt door over de mouwen en broekspijpen en zorgt zorgt bij duisternis voor een snelle herkenbaarheid van de menselijke gedaante.

Omdat wegwerkers op alle wegen goed zichtbaar en herkenbaar moeten zijn, is de Rijkswaterstaat-richtlijn onverkort ook van toepassing op andere wegen die voor openbaar verkeer zijn opengesteld en zijn de eisen opgenomen in deze publicatie. Hiermee wordt bereikt dat wegwerkers in fluorescerend oranje-rood op elke plaats waar gewerkt wordt als zodanig goed herkenbaar zijn. Dit komt de veiligheid van de wegwerker ten goede. Daarnaast onderscheidt de wegwerker zich duidelijk van bijvoorbeeld medewerkers van hulpdiensten en is bij de afhandeling van calamiteiten direct duidelijk wie bij welke organisatie hoort en wat zijn taken zijn.

De eisen komen erop neer dat signaalkleding bij wegwerkzaamheden uitgevoerd moet zijn in fluorescerend oranje-rood, moet zijn voorzien van de voorgeschreven figuratie in retroreflecterend materiaal en dat alleen klasse 2 en 3 is toegestaan.

Uitvoering signaalkleding voor wegwerkers

Eis-ID	Eistitel	Eistekst	Toelichting
SKL-01-	01 Algemene eis	Signaalkleding bij wegwerkzaamheden voldoen aan NEN-ISO 20471: 2013, IC (High-visibility clothing – Test methods and requirements) & NEN-EN-20471 A1: 2016).	Deze norm geeft een praktische invulling aan de Europese Richtlijnen 89/391/EEG, 89/656/EEG en 89/686 EEG, betreffende de veiligheid en gezondheidszorg op de arbeidsplaats en het gebruik van persoonlijke beschermingsmiddelen door werknemers op de arbeidsplaats.
SKL-01-	02 Algemene eis bij wegwerkzaamheden	Bij werkzaamheden op of langs alle wegen voldoet signaalkleding aan NEN-EN-ISO 20471 (2013), NEN-EN-ISO 20471 A1 (2016) en aan de 'Richtlijnen en Specificaties voor veiligheidskleding bij Wegwerkzaamheden' (december 2019).	De genoemde richtlijnen en specificaties bevatten aanvullende eisen voor de toe te passen klasse, de achtergrondkleur en de figuratie en kleur van de retroreflecterende markering.

Uitvoering signaalkleding voor wegwerkers

Eis-ID	Eistitel	Eistekst	Toelichting
		Aanvullende of actuele eisen worden vermeld in de contractbepalingen.	
SKL-01-	03 Signaalkleding bij daglicht	Bij daglicht wordt minimaal signaalkleding conform klasse 2 (hesje) gedragen.	
SKL-01-	04 Signaalkleding bij duisternis	Bij duisternis en andere omstandigheden die het zicht beperken wordt signaalkleding conform klasse 3 (jas of pak) gedragen.	
SKL-01-	06 Basiskleurstelling	De basiskleur van de signaalkleding is fluorescerend oranje-rood.	
SKL-01-	07 Afmeting zichtbaar achtergrondmateriaal	Het zichtbare oppervlak fluorescerend achtergrondmateriaal voldoet aan de in NEN-EN-ISO 20471 en de 'Richtlijnen en Specificaties voor veiligheidskleding bij Wegwerkzaamheden, december 2019' opgenomen minimumwaarde.	Zie tabel 1 van NEN-EN-ISO 20471 en tabel 1 van de 'Richtlijnen en Specificaties voor veiligheidskleding bij Wegwerkzaamheden, december 2019'.
SKL-01-	08 Vorm retroreflecterende markering bovenlichaam	De retroreflecterende markering bestaat uit een samenstel van twee horizontale en twee verticale retroreflecterende banden op het bovenlichaam (hesje, jas, overall of pak) met een breedte van minimaal 50 mm, conform de figuratie in figuur 36 (zie ook figuur 1 en 2 uit 'Richtlijnen en Specificaties voor veiligheidskleding bij	 Figuur 36. Figuratie retroreflecterende banden op de signaalkleding voor

Uitvoering signaalkleding voor wegwerkers

Eis-ID	Eistitel	Eistekst	Toelichting
		Wegwerkzaamheden, december 2019').	wegwerkers
SKL-01-	09 Vorm retroreflecterende markering mouwen en broekspijpen	Mouwen en broekspijpen zijn aan de buitenzijde voorzien van een verticale retroreflecterende band met een breedte van minimaal 25 mm. Deze band sluit aan op de banden die de mouw respectievelijk de broekspijp omcirkelen; deze laatste zijn minimaal 50 mm breed.	De configuratie op de mouwen en broekspijpen sluit aan bij de configuratie op het bovenlichaam en vergroot de nachtzichtbaarheid als de drager dwars op de verkeersstroom is georiënteerd.
SKL-01-	10 Afmeting retroreflecterende banden	Het zichtbare oppervlak van de retroreflecterende banden voldoet aan de in NEN-EN-ISO 20471 en de 'Richtlijnen en Specificaties voor veiligheidskleding bij Wegwerkzaamheden, december 2019' opgenomen minimumwaarde.	Zie tabel 1 van NEN-EN-ISO 20471 en tabel 1 van 'Richtlijnen en Specificaties voor veiligheidskleding bij Wegwerkzaamheden, december 2019'.
SKL-01-	11 Afwijkende details	Afwijkende details aan de signaalkleding zijn niet toegestaan.	Met name details die bij de weggebruikers de indruk kunnen wekken dat de wegwerker de functie heeft van verkeersregelaar of weginspecteur, moeten worden uitgesloten.
SKL-01-	12 Gesloten hesje en jas	Het hesje en de jas worden altijd gesloten gedragen.	Een niet goed gesloten hesje of jas is nadelig voor de zichtbaarheid.
SKL-01-	13 Zichtbaarheid hesje en jas	Het hesje en de jas zijn volledig zichtbaar en worden niet bedekt door andere kledingstukken (bijvoorbeeld een sjaal).	
SKL-01-	14 Zichtbaarheid hesje en jas	Zichtbare kledingstukken onder het hesje of de jas zijn onopvallend en hebben geen nadelige	

Uitvoering signaalkleding voor wegwerkers

Eis-ID		Eistitel	Eistekst	Toelichting
			invloed op de zichtbaarheid van de signaalkleding.	
SKL-01-	15	Logo of merkteken op voorzijde van hesje en jas	Een hesje of jas mag aan de voorzijde zijn voorzien van een logo of merkteken met bedrijfsnaam (links op de borst, maximaal 7 x 7 cm), mits dit het retroreflecterende patroon niet afdekt.	
SKL-01-	16	Logo of merkteken op achterzijde van hesje en jas	Een hesje of jas mag aan de achterzijde zijn voorzien van een logo of merkteken met bedrijfsnaam (maximaal 7 cm hoog), mits dit het retroreflecterende patroon niet afdekt.	
SKL-01-	17	Materiaal logo of merkteken	Het logo of merkteken met bedrijfsnaam is uitgevoerd in niet-(retro)reflecterend materiaal.	

Ter toelichting: De NEN-EN-ISO normen bieden ruimte voor lokale (lees: nationale) voorschriften, mits deze niet in strijd zijn met de Europese normen. Voor de signaalkleding bij werk in uitvoering zijn in Nederland nadere eisen gesteld aan vorm, kleur en strepen. Deze eisen zijn vastgelegd in de Rijkswaterstaat-richtlijnen en in deze CROW-publicatie. Dit houdt in dat signaalkleding, die wel voldoet aan de NEN-EN-ISO maar niet aan de in Nederland geldende aanvullende eisen, niet mag worden toegepast. Bij werk in uitvoering is signaalkleding in andere kleuren dan oranje-rood en/of in twee kleuren alleen toegestaan voor specifieke functies, zoals verkeersregelaars, veiligheidsfunctionarissen en weginspecteurs. Voor welke functies dat geldt is vastgelegd in de betreffende richtlijnen van Rijkswaterstaat, ProRail en CROW. Uit oogpunt van het onderscheid en de herkenbaarheid van de speciale functionarissen, is het bij wegwerkzaamheden niet toegestaan signaalkleding met verschillende kleuren te dragen, bijvoorbeeld een oranje-rood hesje of jas op een gele broek.

Bij warm weer kan er behoefte zijn om andere, meer luchtige kledingstukken te dragen. Dergelijke kledingstukken worden in de diverse bepalingen niet expliciet genoemd, maar ze worden ook niet uitgesloten. Waar minimaal klasse 2 is voorgeschreven (hesje), is het mogelijk hierbij bijvoorbeeld een korte broek te dragen. Uit het oogpunt van de zichtbaarheid van de wegwerker in relatie tot de veiligheid bij het werken op of langs de weg bestaat hiertegen geen bezwaar. Het is uiteraard wel mogelijk dat andere arbobepalingen in de gegeven situatie het dragen van een korte broek (of andere afwijkende kledingstukken) uitsluiten, bijvoorbeeld vanwege risico's voor het 'werken met onbedekte ledematen'.

Werk in uitvoering - WIU 2020 – Specificaties voor materiaal en materieel - 7.1.1, 09-10-2024

Stichting CROW kan geen enkele verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid voor de op deze site verstrekte gegevens aanvaarden. Alle rechten waaronder alle intellectuele eigendomsrechten op alle inhoudelijke informatie en het beeldmateriaal op de website blijven te allen tijde voorbehouden aan CROW.